

i sine Drengenaar havde maattet læse højt paa sine Frieftermiddage, en Beskæftigelse, der ikke var bleven uden Indflydelse paa hans Forhold til Literaturen udenfor hans eget Fag. Her saa han nu klart og myndigt udtalt, hvad hans egen Erfaring havde lært ham om Livet og Menneskene, og han frydede sig i sit Hjerte ved at læse de vittige og skaanselsløse Angreb paa alt det, han selv hadede derhjemme, først og fremmest paa hele det smaavorne, selvgode Kleresi, Sidenius'erne, der ogsaa for denne Mand stod som Landets Ulykke og Skam.

Særlig opfyldt var han af den store Afhandlings Slutning, hvori Forfatteren som Svar paa de Angreb, hans Virksomhed havde været Genstand for fra mange Hold, i digterisk Form gengav det første Indtryk, han havde faaet af sit Hjemland ved Tilbagekomsten fra et fleraarigt Studieophold i Udlandet. Han fortalte om, hvorledes han efter en Iltogsfart forbi det genfødte Tysklands larmende Storbyer, gennem det myretravle Hamborg, og det nyskabte Kiel, en stille Morgen var kommen med Damperen til Korsør og allerede ved Indsejlingen til den lille Byes tavse og tomme Havn var bleven grebet af en Fornemmelse af at glide ind i en anden Verden, i Drømmenes overjordiske Rige. Og Indtrykket havde ikke fortaget sig, da han med den frembrydende Dag kørte ind gennem Landet i et tungt rumlende Tog, der efterhaanden rystede alle de andre Passagerer i Søvn, og som hvert Kvarter standsede ved en lille Landstation, hvor et Par Bønder med grundtvigianske Pilgrimshatte og store Tobakspiber sad og ventede — ikke paa det Tog, der holdt, men paa et, der skulde komme om en Time eller to. Det var, som om han var kommen til et Land, hvor Tiden ikke havde Værdi for Nogen, hvor alle i bogstavelig Forstand havde Evigheden for sig. Og Indtrykket holdt sig endnu, da han naaede København og gik rundt i de snevre Gader, hvor intet syntes at have forandret sig i de mellemliggende Aar, hvor Brolægningen var lige elendig, Butikerne lige provinsielle, Droskerne de samme Sneglehusbefordringer som før, og hvor Teaterplakaterne forkyndte Opførelsen af ganske de samme barnlige Ridderdramaer, som dengang han rejste. Det var, som om Livet havde staaet